

WYZWANIA WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA CZYTANE ZE ZROZUMIENIEM - PROBLEM GŁODU STRUKTURALNEGO

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Wyzwania współczesnego świata czytane ze zrozumieniem – problem głodu strukturalnego.

Grupa wiekowa:

Uczniowie szkół ponadpodstawowych

Czas trwania:

2 godziny lekcyjne

Miejsce zajęć:

sala lekcyjna

Potrzebne:

wydrukowane zdjęcia z załącznika nr 4, kopie tekstów w załącznikach nr 1,2,3, 4 duże arkusze (w rozmiarze większym niż wydrukowane zdjęcia) nieprześwitującego papieru z jedną dziurką o średnicy ok. 2 cm, 3 kolorowe kartki A4 ze zdaniem: „*Z powodu problemu głodu na świecie zginęło ludzi niż w rezultacie*”, 3 kolorowe kartki A4 ze zdaniem: „*Ludzie umierają z głodu, ponieważ*”, 3 kolorowe kartki A4 ze zdaniem: „*Afrykańczycy potrzebują*”,
4 pisaki.

Cel zajęć:

Scenariusz dotyczy zjawiska strukturalnego głodu, który utrudnia mieszkańcom krajów Globalnego Południa planowanie własnego rozwoju. Zajęcia są oparte o książkę pt.: „Głód” Martina Caparrosa oraz wykład pt. „Niebezpieczeństwo jednej historii” Ch.Ngozi Adichie. Istotnym elementem scenariusza jest promowanie postawy szacunku i otwartości względem ludzi z innych części świata oraz rzetelne informowanie o przyczynach strukturalnego głodu, który dotyka niektórych mieszkańców krajów rozwijających się. Scenariusz ma za zadanie pogłębić rozumienie tego zjawiska, które ma nierozzerwalny związek ze światową gospodarką, szczególnie rynkiem produkcji i dystrybucji żywności oraz globalną polityką, szczególnie relacjami między krajami globalnej Północy i Południa. Scenariusz ma również na celu zanegowanie stereotypu o bierności najbiedniejszych mieszkańców Ziemi, w szczególności rolników i rolniczek utrzymujących się tylko i wyłącznie z własnych zbiorów.

Przydatne do zapoznania się przed zajęciami dla osoby prowadzącej:

Książka „Głód” M.Caparrosa, wykład Ch.Ngozi Adichie „Niebezpieczeństwo jednej historii” (19 minut) dostępny na platformie TED z polskimi napisami (odnośnik w linku). „Głód” nazywany jest reportażem totalnym. Autor pisze między innymi o różnicy między głodem a głodem strukturalnym. „Głód na świecie, ok. 800 milionów ludzi na świecie głoduje.” – to sformułowanie wydaje się być wyświechtane i banalne. Tych, którzy chcą naprawiać świat, pyta się czasem z nutą ironii: „I co, może głód na świecie też zlikwidujesz?” sugerując, że takie zjawisko jest nieodzowną częścią rzeczywistości. Mało kto jednak próbuje naprawdę zrozumieć co to jest głód, co to znaczy umrzeć z głodu i dlaczego takie rzeczy dzieją się w dzisiejszym świecie. M.Caparros postawił sobie za cel odtabuiowanie zjawiska głodu pokazując jego wiele oblicz.

Ekspert do spraw prawa do żywności Organizacji Narodów Zjednoczonych, Jean Ziegler, cytowany przez Caparrosa, mówił: **„Fakt, że co roku dziesiątki milionów mężczyzn, kobiet i dzieci umiera z głodu, jest skandalem naszego stulecia. Co pięć sekund dziecko poniżej dziesiątego roku życia umiera z głodu na planecie, która obfituje w bogactwa. W obecnym stanie rozwoju rolnictwo światowe zdolne byłoby wyżywić bez problemu dwanaście miliardów ludzi, niemal dwukrotnie więcej, niż wynosi liczba mieszkańców Ziemi. Nie jest to zatem nieuchronny los. Dziecko, które umiera z głodu, to dziecko zamordowane.”**

Ciekawe informacje nt. obecnej sytuacji związanej z problemem głodu na świecie (dane ogólne, dane dla poszczególnych krajów, mapy) można znaleźć na stronie [Global Hunger Index](#).

Scenariusz ma na celu przybliżenie odpowiedzi na pytania:

- co to znaczy głód strukturalny,
- dlaczego ludzie głodują,
- dlaczego ulegamy stereotypom w myśleniu o ludziach żyjących w innych częściach świata,
- jak szukać rzetelnych źródeł informacji, w oparciu o które możemy kształtować swoje poglądy.

Ćwiczenia, podane w scenariuszu można dobierać dowolnie, w zależności od dynamiki zajęć i specyfiki grupy/klasy.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Co to jest głód strukturalny?

[10 minut] Ćwiczenie:

Zadaj grupie następujące pytania i krótko porozmawiajcie:

Kto jest głodny?

Jaki był ostatni posiłek, jaki jedliście?

Komu nie smakowało?

Kiedy ostatni raz byliście głodni – co wtedy czuliście?

Co działo się z Waszym ciałem i umysłem?

Podziel tablicę na dwie kolumny.

W nagłówku jednej kolumny wpisz pytanie: CO CZUJĘ, KIEDY JESTEM GŁODNA/Y i poproś uczniów o odpowiedzi na to pytanie na zasadzie burzy mózgów.

[5 minut] „Głód” M.Caparrosa – reportaż totalny:

Opowiedz uczniom o książce M.Caparrosa. Odczytajcie wspólnie poniższy fragment książki (tekst w załączniku nr 1 do wydruku oraz poniżej). Poproś, aby każdy/a zapamiętał/a z odczytanego tekstu jedną rzecz, która ją/jego zaskoczyła lub była po prostu interesująca.

„Wszyscy znamy głód, jesteśmy do niego przyzwyczajeni, czujemy go dwa, trzy razy dziennie. Nic nie jest w naszym życiu tak częste, powszechne, obecne jak głód. A równocześnie dla większości z nas nic nie jest równie odległe jak głód – prawdziwy. (...) Między tym zwykłym, powszednim, powtarzającym się i codziennie nasycanym głodem a rozpaczliwym głodem tych, którzy nie mogą go zaspokoić, rozciąga się przepaść, szeroka jak świat. Nic tak mocno nie wpłynęło na losy ludzkości. Żadna choroba, żadna wojna nie pochłonęła więcej ofiar. Wciąż jeszcze żadna plaga nie jest tak niszczycielska – i jednocześnie tak łatwa do zwalczania – jak głód.

Nie byłem tego świadomy.

Prawdopodobnie znałeś, czytelniku, znałaś czytelniczko, kogoś, kto zmarł na raka, kogo napadnięto, kto stracił miłość, pracę, godność; bardzo mało prawdopodobne, byś znał kogoś, kto głoduje, komu grozi głodowa śmierć. A tyle jest milionów ludzi żyjących w tej odległej dla nas sytuacji, ludzi, o których ani nie umiemy, ani nie chcemy myśleć.

(...)

Kiedy człowiek nie dostaje swoich 2200 kalorii na dzień, cierpi głód: zjada sam siebie. Kiedy jakiś organizm przyjmuje mniej pożywienia, niż potrzebuje, zaczyna zjadać własne rezerwy cukru, potem tłuszczu. Człowiek rusza się coraz mniej i popada w letarg. Chudnie i traci siły obronne: jego system odpornościowy słabnie. Atakują go wirusy wywołujące biegunkę, która podkopuje jego siły. W ustach zagnieżdżają się, wywołując wielki ból, pasożyty, przed którymi organizm już nie umie się bronić; infekcje oskrzelowe utrudniają oddychanie i również wywołują ból. Na koniec człowiek zaczyna tracić masę mięśniową: nie może utrzymać się na nogach, a wkrótce nie będzie mógł się ruszać, cierpi. Kurczy się w sobie, schnie, skóra marszczy mu się, pęka i też boli. Człowiek płacze cicho; czeka, aż wszystko się skończy.”

[10 minut] Ćwiczenie:

Uzupełnij nagłówek w drugiej, dotychczas pustej kolumnie wpisując pytanie: JAK SIĘ CZUJE CZŁOWIEK UMIERAJĄCY Z GŁODU i poproś uczniów o wpisanie odpowiedzi na podstawie odczytanego wcześniej tekstu. Po wykonaniu ćwiczenia zapytaj uczniów o różnice między zjawiskami głodu opisanymi w dwóch kolumnach. Wprowadź pojęcie głodu strukturalnego, który obecnie dotyka ok. 800 mln ludzi na całym świecie (dane Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa z 2016r. mówią o 815 mln ludzi).

[15 minut] Ćwiczenie:

Odczytajcie wspólnie poniższy fragment książki (tekst w załączniku nr 2 do wydruku oraz poniżej):

„Myślę, że ta książka zaczęła się właśnie tam, w wiosce(...) w głębi Nigru, przed kilku laty, kiedy siedziałem z Aishą na plecionej macie przed drzwiami jej chaty – skwar południa, wyschnięta ziemia, cień rzucany przez rzadką koronę drzew, w oddali głosy rozwrzeszczanej dzieciarni – a ona opowiadała o swoim życiu nad codziennym placikiem z jaglanej mąki. Spytałem, czy rzeczywiście je taki placek z prosa każdego dnia przez całe swoje życie – i tu nastąpiło pierwsze zderzenie kulturowe.

- To znaczy w te dni, kiedy mogę.

Powiedziała to, po czym spuściła wzrok zawstydzona, a ja poczułem się jak szmata.

Rozmawialiśmy dalej o jedzeniu i jego braku, a ja, tępak, po raz pierwszy stykałem się oto ze skrajnym głodem. Parę godzin później spytałem ją (...) o co by poprosiła jakiegoś czarownika, gdyby mogła poprosić o wszystko.

- Chciałabym mieć krowę, która by dawała dużo mleka. Gdybym sprzedała trochę mleka, mogłabym kupować to, co potrzebne do racuchów, smażyć je i sprzedawać na targu. I jakoś bym wiązała koniec z końcem.

- Ale czarownik mógłby dać ci wszystko, o cokolwiek poprosisz.

- Naprawdę wszystko?

- Tak, o co tylko poprosisz.

- Dwie krowy?

Powiedziała to szeptem, po czym dodała, dla wyjaśnienia:

- Mając dwie krowy, nie zaznałabym więcej głodu.”

Zapytaj uczniów, dla czego ich zdaniem Aisha chce mieć tylko dwie krowy? Zapisz na tablicy marzenie Aishy, a pod spodem zaproponuj uczniom wypisanie marzeń dla Ciebie (albo kogoś z klasy). W trzeciej linijce zaproponuj wypisanie marzeń kogoś znacznie bogatszego od przeciętnego Polaka, biznesmena Elona Muska. Porozmawiajcie o tym, że ludzie tacy jak Aisha mają marzenia, które dotyczą realizacji tzw. **potrzeb podstawowych** według piramidy Masłowa. Dzieje się tak, ponieważ te podstawowe potrzeby nie są zrealizowane. My – w większości nie mając problemu z dostępem do żywności – marząc chcemy realizować potrzeby innego typu, a marzenia najbogatszych ludzi na planecie (np. kolonizacja Marsa lub innowacyjne wynalazki, które mogą zrewolucjonizować świat) są dla nas tak samo odległe, jak dla Aishy nasze marzenia.

Dlaczego ludzie głodują?

[5 minut] Ćwiczenie:

Przeczytaj uczniom następujący cytat z książki: „Każdego dnia na świecie, na naszym świecie, z przyczyn związanych z głodem umiera 25 tysięcy osób.”

Poproś uczniów o odpowiedź na pytanie: jeżeli w ciągu jednego dnia na świecie umiera 25 tysięcy osób z przyczyn związanych z głodem, ile to jest osób w trakcie naszych dwóch lekcji (90 minut = ok. 1562 osoby). Po podaniu prawidłowej liczby, zapytaj uczniów, czy są świadomi tego, co ta liczba oznacza (ilość osób, które umrą, zanim skończymy lekcję, w dzisiejszym świecie, w którym ludzie marzą o kolonizacji Marsa, mają dostęp do internetu a 75% używa na co dzień telefonów komórkowych). Zapytaj ile osób uczy się w szkole, być może ta liczba jest równa liczbie uczniów uczących się w szkole, spróbujcie porównać tą liczbę do czegoś bliskiego uczniom, aby zrozumieli o jakiej **skali zjawiska** mówimy.

[10 minut] Ćwiczenie:

Kontynuuj odczytując kolejny cytat z Caparrosa: „Zdanie „Miliony ludzi cierpią głód” powinno coś znaczyć, coś w nas poruszać, wywoływać jakąś reakcję. Ale zazwyczaj te słowa nie mają już tego efektu. Coś by się może zmieniło, gdyby udało nam się przywrócić słowom znaczenie.”

Podziel uczniów na 4 osobowe grupy, każdej grupie rozdaj 3 kolorowe kartki A4 z rozpoczętymi zdaniami (ten sam zestaw 3 kartek dla każdej grupy) według poniższego wzoru oraz pisaki i poproś o dokończenie zdań. Poproś uczniów o zaprezentowanie dokończonych zdań. Wspólnie zastanówcie się, które z tych zdań są **nieprawdziwymi stereotypami**, które zaś są prawdziwe, ale na ich **drastyczny przekaz** już się **uodporniliśmy**. Dlaczego?

Początki zdań na kartkach:

Z powodu problemu głodu na świecie zginęło ludzi niż w rezultacie

Ludzie umierają z głodu, ponieważ

Afrykańczycy potrzebują

[5 minut] Mini wykład nt. przyczyn głodu strukturalnego na przykładzie Nigru.

Zaprezentuj uczniom informacje na temat przyczyn obecnej sytuacji związanej z głodem strukturalnym na świecie. Możesz wykorzystać do tego fragment książki Caparrosa:

„Przed dziesięcioma tysiącami lat w zdobywaniu pożywienia uczestniczyli wszyscy. Z czasem społeczeństwa zaczęły się specjalizować. Teraz w tych najbogatszych jedynie 2-3 procent ludzi uprawia ziemię i wytwarza żywność. W wielu krajach afrykańskich chłopci stanowią od dwóch trzecich do trzech czwartych ludności. Procentowy udział „ludności rolniczej” to twardy wskaźnik bogactwa – „rozwoju” – społeczeństwa.

Ośmiu na dziesięciu Nigeryjczyków żyje na wsi, żyje z rolnictwa. Trudno nam sobie wyobrazić w dzisiejszych czasach społeczeństwo w takim stopniu uzależnione od rolnictwa produkującego podstawowe produkty żywnościowe – nie społeczeństwo, w którym posiadacze ziemi i maszyn uprawiają wiele roślin, aby sprzedawać je innym osobom, ale takie, w którym ludzie niemający niemal niczego zbierają plon z uprawianych przez siebie roślin i nie wiedzą na jak długo im wystarczy.

(...)

Rolnictwo wydaje nam się zajęciem bardzo starym. W najbogatszych krajach Europy jest swego rodzaju rzemiosłem, działalnością anachroniczną, która państwo podtrzymuje i wspiera, aby nie została zapomniana tradycja, kultura. Ale zapominamy o jednym: nie wymyślono jeszcze innej formy produkowania żywności (...). ”

Opowiedz uczniom o sytuacji w Nigrze, o którym mówi się, że jest objęty klęską głodu strukturalnego.

Niger ma powierzchnię 1,3 miliona kilometrów kwadratowych, z czego tylko 40 tysięcy to ziemia uprawna. Pozostały obszar zamieszkują wędrowni pasterze hodujący ok. 20 milionów sztuk bydła: kozy, owce, osły, wielbłądy, zebu.

Kiedy państwa afrykańskie, w tym Niger, odzyskały niepodległość, nie było im łatwo się rozwijać, bo startowały z zupełnie innego poziomu niż ten, na którym była wówczas reszta świata. Międzynarodowe instytucje finansowe stworzone przez rządy państw bogatych z kapitałem początkowym pochodzącym z budżetów tych państw, powstały po to, by pomagać finansowo poprzez dotacje i niskooprocentowane pożyczki rozwijającym się państwom. Bank Światowy i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) w latach osiemdziesiątych naciskały na kraje afrykańskie, aby te otwierały krajowe rolnictwo na globalny system handlowy, który miał regulować popyt, podaż oraz oczywiście ceny. Krajom afrykańskim sugerowano zaprzestanie dotowania rolnictwa oraz gwarantowania minimalnych cen skupu. Bogatsze kraje nie musiały liczyć na pieniądze międzynarodowych instytucji finansowych, więc same decydowały o dotacjach dla rolników, czy gwarancjach cen. Do dzisiaj Europa i Stany Zjednoczone subsydują swoje rolnictwo. Rolnicy w Polsce są również dotowani. Wspomniany światowy rynek – otwarty i kierujący się ceną – sprawił, że w wielu krajach afrykańskich produkty importowane, tańsze, subwencjonowane przez rządy krajów swojego pochodzenia wypierały lokalne. Rolnicy z krajów najbiedniejszych tracili wszystko, a kraje te uzależniały się od importu żywności, której ceny ustalane były przez światowy system. Jak podaje Caparros, od 1990 roku Afryka importuje więcej żywności, niż eksportuje, a wciąż dwóch na trzech Afrykańczyków to rolnicy produkujący żywność ale nie zawsze mogący ją sprzedać.

Ciekawostka: Niger jest czołowym producentem uranu, potrzebnego do funkcjonowania elektrowni atomowych. Monopol na jego wydobycie ma jednak francuska firma państwowa Areva, płacąca Nigrowi niewielkie podatki do budżetu państwa.

Głód strukturalny zatem to sytuacja, w której ludzie głodują, bo struktury społeczne, państwowe, międzynarodowe są tak źle zbudowane, że nie pozwalają im wyplątać się ze spirali głodu i ubóstwa. Zrozumienie tego faktu jest ważne, bo pozwala przejść na inny poziom rozumienia problemów globalnych. W większości wypadków ludzie cierpią głód ze swojej winy. Przeciwnie, w wielu miejscach na świecie ten głód ma swoją przyczynę w całkowitym braku globalnych i państwowych struktur chroniących społeczność, obywateli przed klęską i śmiercią z głodu. Obecnie ludzkość produkuje dość żywności, by wyżywić wszystkich. Jeśli więc wciąż istnieje głód, to w dużej mierze wskutek niesprawiedliwości i nieracjonalności systemu globalnego.

[10 minut] Ćwiczenie:

Odczytajcie wspólnie poniższy fragment książki (tekst w załączniku nr 3 do wydruku oraz poniżej):

„Salou, mąż Husseny, nie należy do najbiedniejszych, ma dwa półhektarowe pole, na których uprawia prosa. Z każdego z nich – jeśli susza nie daje się za bardzo we znaki i nie dokucza szarańcza – pozyskuje około sześćdziesięciu worków prosa. W najlepszych latach zbiera do worka 15 kilogramów ziarna, w gorszych – tylko jeden czy dwa. (...) Zaczynamy z Husseną rachować. W naprawdę dobrym roku z każdego z pól mogą uzyskać 900 kilogramów prosa, czyli razem 1800 kilogramów. Duża rodzina, taka jak jej, potrzebuje co najmniej dwóch miar – po 2,5 kilograma prosa dziennie, 5 kilogramów niełuskanego ziarna. Pięć pomnożone przez 365 dni daje 1825. Zatem nawet w najlepszych latach nie starcza, by jeść każdego dnia. I to jeśli nie liczyć pozostałych wydatków – na sól, cukier, czasem pomidory, ubrania, buty, transport, naftę do lampy, narzędzia, lekarstwa.

(...) W przeciętnym roku jedzenie kończy się po sześciu, siedmiu miesiącach (...). Wówczas ludzie próbują dla uzupełnienia siać cebulę w grudniu, ale nie zawsze mogą sobie na to pozwolić, bo potrzeba pieniędzy na nasiona i nawozy; a przede wszystkim nie zawsze starcza wody.

- Wtedy czasem jemy, a czasem nie. Nieraz sąsiad da mi otręby prosa i z tego gotuję zupę, żeby dzieci miały coś do zjedzenia. Albo uda nam się zebrać liście z niektórych drzew.”

Poinformuj uczniów, że Salou i Hussena mieszkają właśnie w Nigerze. Zwróć uwagę na fakt, że są oni bardzo dobrze zorganizowani i planują w perspektywie całego roku swoją pracę w polu, zbiory oraz ilość jedzenia, które mogą zjeść.

Głodni wiedzy - niebezpieczeństwo jednostronnej historii

W tej części zajęć spróbujcie zmierzyć się z przyczynami tak dużej popularności stereotypów na temat ludzi żyjących w biedniejszych częściach świata, oraz zastanowimy się nad tym, na czym polega umiejętność zdobywania rzetelnej wiedzy.

(10 minut) Ćwiczenie:

podziel uczniów na 4 grupy, każda grupa powinna pracować przy dużym stole [złączonych ławkach], na którym – najlepiej w trakcie przerwy - połóż wydruk zdjęcia nr 1 (kolaż) i zakryj je przygotowanym brystolem z 1 dziurką o średnicy 2 cm. Poproś uczniów o obejrzenie ukrytego kolażu zdjęć przez tą dziurkę i odpowiedź na pytania:

1. Co przedstawia zdjęcie?
2. Jaki to kontynent?

Potem pokaż uczniom zdjęcia i opowiedz ich historię. Jedno zdjęcie jest starym zdjęciem z osiedla polskich uchodźców w Tengeru, w północnej Tanzanii. Trzy pozostałe współczesne zdjęcia pokazują cmentarz w Tengeru, na którym pochowani są Polacy mieszkający tam po II wojnie światowej. W Tengeru powstały osiedla dla polskich uchodźców, przez które w latach 1942–1950 przeszło ok. 5 tys. Polaków. Do obozu trafiali polscy obywatele i obywatelki, którym udało się wydostać z sowieckich łagrów i miejsc zesłania, a następnie opuścić obszar byłego ZSRR wraz z Armią Andersa. Przyjęła ich m.in. Tanzania (ówczesna Tanganika), a ten czarnoskóry Pan na zdjęciu nazywa się Joseph i opiekuje się cmentarzem ukrytym w totalnej gęstozie.

(5 minut) Wprowadzenie pojęcia jednostronnej historii

Wskaż, że to, co uczniowie widzą przez małą dziurkę, to tylko fragment całości. Zapytaj, czy trudno było się zorientować, co jest na zdjęciach i na jakim kontynencie zostały zrobione. Co zasugerowało im odpowiedzi? Czy byli zaskoczeni dowiadując się o historii Tengeru? Wskaż, że bardzo często dajemy się zwodzić niebezpieczeństwu „jednostronnej historii”. Opowiedz o niej przywołując autorkę tego sformułowania - nigeryjską pisarkę Chimamandę Ndozi Adichie, której wykład pt.: [„Niebezpieczeństwo jednej historii”](#) (19 minut) jest dostępny na platformie TED z polskimi napisami:

Jak powstaje **jednostronna historia**? Powstaje ona, gdy pokazujemy człowieka/zjawisko z tylko jednej strony tak długo, aż ten człowiek czy zjawisko staje się dla nas jednowymiarowe. Aż tak go widzimy/rozumiemy. Nasiąkamy tą jedną historią, nie szukamy innych wątków, innych dziurek od klucza. Czy ta jednostronna historia jest nieprawdziwa? Być może nie, ale na pewno jest niekompletna. Dużo zależy od tego, kto i w jaki sposób, kiedy i jak często opowiada nam jednostronną historię człowieka/zjawiska, oraz czy ten kto opowiada, ma władzę. Bo jeśli historię opowiada nam ktoś silniejszy, lepszy, ładniejszy, jeśli ta konkretna strona danej historii jest dla nas łatwiejsza do przyjęcia, stawia nas w lepszym świetle – szybciej jesteśmy skłonni w nią uwierzyć. Wtedy jednostronna historia staje się jedyną.

Jakie są konsekwencje jednostronnej historii? Styczność tylko z jedną opowieścią np. na temat innej osoby lub kraju, jest wielkim nieporozumieniem i bardzo nas ogranicza. Historie mogą niszczyć i wzbudzać strach a nawet nienawiść. Ale historie mogą również przywracać równowagę – pokazywać świat z drugiej, trzeciej, czwartej strony.

(10 minut) Ćwiczenie

Zapytaj uczniów, skąd czerpią informacje oraz jakie są ich zdaniem wiarygodne źródła informacji w internecie. Możecie te wiarygodne źródła wypisać na tablicy. Zaproponuj ćwiczenie polegające na zweryfikowaniu stwierdzenia: **„Afrykańczycy potrzebują naszej pomocy.”** Czy to prawda? Skąd my to wiemy? Skąd i jak możemy się tego dowiedzieć? Czy będziemy szukać informacji potwierdzających, czy zaprzeczających temu stwierdzeniu? Warto przy tej okazji przypomnieć, że Afryka to nie kraj, tylko kontynent, na którym w 54 krajach mieszka ponad miliard ludzi. Kraje różnią się między sobą, mają różne problemy i osiągnięcia. Podpowiedzi stron internetowych z rzetelnymi danymi dot. sytuacji krajów afrykańskich:

- dane ekonomiczne w tak dużej skali zbiera Bank Światowy:

<http://blogs.worldbank.org/opendata/2018-atlas-sustainable-development-goals-all-new-visual-guide-data-and-development>

- dane dotyczące rozwoju społecznego (edukacja, służba zdrowia etc) to domena agendy ONZ zajmującej się rozwojem UNDP:

<http://www.africa.undp.org/content/rba/en/home/ourwork/sustainable-development/overview.html>

- Cele Zrównoważonego Rozwoju – agenda uzgodniona przez wszystkie państwa ONZ do

zrealizowania do 2030 r., jasne cele i klarowne wskaźniki, również do podjęcia przez rządy krajów afrykańskich, które podejmują wraz z całym światem to wyzwanie:
<http://www.africa.undp.org/content/rba/en/home/sustainable-development-goals.html>

Wiele danych, często bardziej ciekawych lub prościej podanych, może być prawdziwych ale raczej nie są to dane kompletne – a więc istnieje niebezpieczeństwo jednostronnej historii. Nie znaczy to, że nie powinniśmy z nich korzystać! Róbmy to jednak ze zrozumieniem.

Autorka scenariusza: Aleksandra Antonowicz-Cyglicka

ARTY KUŁ 25

W myśl artykułu 25 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka każdy człowiek ma prawo do stopy życiowej zapewniającej zdrowie i dobrobyt. Celem Fundacji Artykuł 25 jest działanie na rzecz sprawiedliwej współzależności i zrównoważonego rozwoju krajów Globalnej Północy i Południa, co wspiera realizację powyższego prawa człowieka.

polska pomoc

Scenariusz zajęć „Odpowiedzmy na wyzwania zmieniającego się świata” został przygotowany w ramach projektu „Spotkanie z Innym” – 4 edycja cyklu działań edukacyjnych promującego szacunek i solidarność względem innych kultur realizowanego przez Fundację Artykuł 25 w województwie zachodniopomorskim w 2018 roku.

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP

Scenariusz zajęć „Odpowiedzmy na wyzwania zmieniającego się świata” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Aleksandry Antonowicz-Cyglickiej i Fundacji Artykuł 25. Utwór powstał na rzecz polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2018. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.

www.artykuł25.pl